

Så förhindrar vi att unga hamnar i gängkriminalitet

**White Paper med policyrekommendationer
från konferensen
”Den första som såg mig var en gängledare”
på Fryshuset i Hammarby Sjästad 17/02/20**

Bild: Gabriel Riveros

Vad vi lärde oss under konferensen "Den första som såg mig var en gängledare", och våra policyrekommendationer

I detta white paper finner du resonemang och rekommendationer baserade på utkomsten av Fryshusets konferens "Den första som såg mig var en gängledare", som lockade 390 åskådare från flera olika områden. De kom för att lyssna på vad unga, politiker, polis, skola och internationella experter inom fredsarbete hade att säga om hur vi kan gå vidare för att förebygga att unga hamnar i gängkriminalitet.

Nedan ser du hur programmet såg ut för dagen. Därefter följer en sammanfattning av vad som framkom under panelerna. Rapporten avslutas med Unga Fredsbyggares policyrekommendationer för hur vi vill att Sverige arbetar med frågan på lokal och nationell nivå.

DAGENS PROGRAM

08.30-09.00 Registrering

09.00-09.30 Välkomna

Inledning av Fryshusets VD Johan Oljeqvist

09.30-10.00 Politiken

Stockholms stads politiker Anna König Jerlemyr och Jan Jönsson ger sin lägesbild när det kommer till unga och kriminalitet.

10.00-10.20 PAUS

10.20-11.15 Ungas röster

Vi hör från unga. Varför är kriminalitet ett alternativ och vad behövs för att inte gå fel väg?

11.20-12.00 Polisens förebyggande roll

Vi hör bland annat från Sluta Skjut, ett förebyggande initiativ från polisen och andra aktörer, inkl civilsamhället. Vad funkar och vad funkar inte?

12.00-13.00 LUNCH

13.00-14.00 Verktyg för inkludering

Hur kan man göra förflyttningen från upplevt utanförskap till innanförskap? Erfarenheter från MSB och Fryshuset i Järva.

14.05-15.00 Skolan mitt i byn

Ingvar Nilsson, Eva Nilsson Lundmark och Fryshusets skola i Husby om vikten av att bygga socialt kapital bland unga och skolans roll i att "vinna freden".

15.00-15.20 PAUS

15.20-16.00 Internationella exempel på systemförändrande arbete

Colin Craig och Jim Hyde om hur vi kan använda oss av konfliktlösnings-metoder och systemtänk för att förebygga att unga hamnar i kriminalitet.

16.05-16.20 Slutreflektion

Camila Salazar, kriminolog och gängexpert, avrundar med reflektioner kring dagen och rekommendationer inför framtiden.

16.20-17.00 Avslutning och Mingel

Problembilden

Bilden av unga och kriminalitet är mycket komplex och vi inte alltid är överens om orsak och verkan. Men att unga själva är de som ofta drabbas hårdast av destruktiva verkningar kopplade till kriminalitet går ändå att konstatera och därför var konferensens deltagare överens om att unga bör involveras i lösningarna som tas fram och att vi måste agera tillsammans för en positiv förändring.

Behovet av ett nytt samhällskontakt

Fryshusets VD Johan Oljeqvist inledde med att prata om "den dödliga bristen på hopp" han ser hos många unga i sitt arbete på Fryshuset. Och hur meningsfullhet och att tillhöra ett sammanhang är grundläggande behov för alla människor.

Johan är av uppfattningen att vi behöver ett nytt samhällskontrakt i en samtid med en mer heterogen befolkning än när vi skapade kontraktet. Alla i Sveriges befolkning har tyvärr inte samma förutsättningar för att lyckas och våra behov skiljer oss åt mer än någonsin - därför behöver vårt samhällskontrakt förändras.

Alla måste känna att de kan lyckas

Anna König Jerlmyr, finansborgarråd Stockholms stad (M) och Jan Jönsson, socialborgarråd Stockholms stad (L) kom med sitt perspektiv från politiken. Båda lyfte att tidiga insatser mot ungdomskriminalitet behövs, redan i småbarnsåldern, och att ett särskilt fokus behöver ligga på män och pojkar eftersom majoriteten av våldsbrott begås av just dem, och då många av de unga som hamnar i kriminalitet kommer från problematiska hemförhållanden.

- Vi måste bygga känslan, att oavsett varifrån man kommer från eller var ens föräldrar kommer från, eller vilken bostadsadress man har, så kan man lyckas, sade Anna König Jerlmyr. Vi behöver långsiktiga planer att tänka en generation framåt.

De båda politikerna var överens om att aktörer i civilsamhället som Fryshuset är viktiga för att komplettera kommunens och regionens egna aktörer. Stockholms stad tittar nu på om de kan köpa in fler platser hos Fryshusets verksamhet Passus som arbetar med personer som vill lämna kriminella sammanhang.

Ungdomsmoderatorn Muroug Amer påpekade att unga borde ha involverats i beslutsprocessen kring den nya strategin för att motverka kriminalitet och inte bara i utförandet.

Många unga upplever ett utanförskap

När det var ungdomspanelens tur låg mycket fokus på att unga inte upplever sig tillhöra majoritetsnormen i samhället. De känner tydligt hur de anses avvika genom sin hudfärg, sitt namn och var de bor och känner sig inte representerade i samhället.

Hani Bilal, 17 år, från Vivalla i Örebro och ordförande i ungdomsorganisationen *For the People (FTP)*, beskrev en verklighet i Vivalla med utbredd fattigdom, där föräldrarna har låga löner, är i arbetslöshet eller är sjukskrivna. Unga söker extrajobb men hittar inget och blir ett lätt byte för en kriminell marknad som utlovar snabba pengar – vilket är lockande för unga från fattiga förhållanden. När annan framgång upplevs som otillgänglig för unga så blir den framgång som är tillgänglig mer attraktiv, och de kriminella gängen signalerar framgång för många sårbara unga.

- Förutsättningar som arbetslöshet, brist på hopp och en utbredd psykisk ohälsa som det inte ofta talas om i förorter som Vivalla har lagt grunden för att skapa denna trend, menade Hani.

Hani berättade vidare om känslan av att områdena de bor i, de som kallas utsatta områden av polisen, svartmålas av media och att det bidrar till att unga som bor där känner sig dömda att misslyckas från början. De ser att det bara finns två vägar – antingen presterar du på topp i skolan och kan flytta från området och få jobb, eller så blir du kriminell. Däremellan saknas alternativ och förebilder som visar en annan väg.

En väg framåt enligt Hani är det arbetssätt som *For The People* använder sig av. De skapar relationer med ungdomarna i Vivalla, informerar om det kriminella livets baksidor och ger stöd till positiva livsförändringar. Ungdomarna lyssnar för att ledarna själva är uppvuxna i området och förstår utmaningarna som de unga möter.

Ungdomspanelen berörde även bristen på tillit till myndigheter som polisen och socialtjänsten som ett stort problem. Det skapar stora svårigheter för myndigheter att nå ut till de som behöver det. För att göra det tyckte panelen att myndigheter måste de kroka arm med civilsamhället och trovärdiga budbärare som kan skapa en brygga till de unga baserad på förtroende.

Ungas politiska engagemang i förorten – vad behövs?

Muroug Amer från Fryshusets folkhögskola pratade om varför unga från förorten i så stor utsträckning inte använder sin rösträtt. Att det saknas tillit till att politikerna ska förstå de ungas vardag, för att de saknar förankring i områdena och för att de upplevs som frånvarande. Ungdomspanelen önskar ett bättre samarbete med politikerna där de tar till sig ungdomarnas önskemål och lösningar eftersom det är de som lever och finns i den verklighet som politikerna beslutar om.

- Faktum är att det inte saknas engagemang från unga, sade Dina Alami. Vi är många som vill vara med, politiken måste bara ta med oss i beslutsprocesserna.

Alla måste kroka arm för att vända våldstrenden

I Malmö har polisen i samarbete med frivården, staden och civilsamhället genomfört projektet "Sluta skjut" som är inriktat på den grova och våldsamma gängkriminaliteten. Projektet bygger på en amerikansk modell som heter Group Violence Intervention (GVI) där man samlar medlemmar i de våldsamma gängen och erbjuder dem ett val. Stannar de kvar i

gängen så kommer de vara hårt övervakade av polisen och andra samhällsaktörer, men om de vill lämna så finns hjälp att få och sociala insatser sätts in.

Boel Håkansson från polisen Nationella operativa avdelning (NOA), som själv tidigare lett "Sluta Skjut", såg stora fördelar med att samverka med civilsamhället för att förebygga kriminalitet bland unga. Våldstrenden som polisen ser bland unga kryper längre ner i åldrarna och alla måste jobba tillsammans och kroka arm för att vända den, det räcker inte att enbart polisen gör det arbetet.

Boel betonar att det är viktigt att bygga relationer mellan polis och unga. Sluta Skjut-projektet handlar om att skapa en känsla av samhörighet, mellan myndigheter och civilsamhället, med alla invånare, och med de unga man möter.

- De ska känna att de blir sedda och att de är någon värd uppmärksamhet som är välkommen in i ett positivt sammanhang. Så kan man förebygga att någon går in i kriminalitet, sade Boel.

Sigrun Sigurdsson från Fryshuset i Malmö lyfte att det är jätteviktigt att vi, myndigheter och civilsamhälle, går hand i hand. Civilsamhället kan överföra förtroende som man har byggt upp med de unga över lång tid till aktörer som polisen. Det förebyggande arbetet måste börja tidigt, egentligen redan i förskolan.

- Det är viktigt att inse att mycket av den här kriminaliteten bland unga hänger ihop med fattigdom, det är därför en del unga stjälar den där väskan och säljer vidare, vilket kan vara början på en kriminell livsstil, sade Sigrun.

Vikten av en andra chans

Ungdomar behöver ha en meningsfull fritid som ett alternativ till att gå in i kriminalitet, det perspektivet togs upp av Johanna Lindgren från Fryshuset i Göteborg. Det är också viktigt att arbetsgivare ger unga en chans in på arbetsmarknaden.

Panelen från projektet Vi Behövs på Fryshuset var överens om att unga behöver se andra från sitt eget område som skapar sig en försörjning och skapar sitt liv på ett positivt sätt – inte genom kriminalitet. Unga behöver positiva förebilder, sociala sammanhang och inkomstmöjligheter.

- Unga behöver en första chans, men också en andra chans, sade Aweis Abdulkadir, uppsökande coach från Fryshuset i Husby.

Civilsamhällets roll i de offentliga systemen

Nationalekonomen Ingvar Nilsson och beteendevetaren Eva Nilsson Lundmark menar att vi måste jobba strategiskt för att civilsamhället inte enbart ska vara en aktör som jobbar på uppdrag av staten och istället är ett bräckjärn och katalysator som framtvingar förändringar. Deras senaste rapport "Civilsamhället i orten" visar att om vi sluter mellanrummen mellan myndighet, civilsamhälle, skola och andra aktörer så kan vi förhindra att unga faller mellan stolarna.

Med en klar bild av civilsamhällets roll i de offentliga systemen kan vi nå unga som är rädda för polisen, socialtjänsten och utsatta i skolan. Civilsamhället spelar en avgörande roll för att bygga broar och vara en länk. Rollerna mellan olika aktörer i samhället är inte konkurrerande utan kompletterande.

- En gång i tiden var civilsamhället med och byggde vårt välfärdssamhälle. Det fanns folkrörelser, handelsboden och skolan mitt i byn. Utmaningen är att hitta tillbaka till dessa rötter i en ny tid, särskilt i områden där tilliten är låg och många känner en hopplöshet inför framtiden, sade Ingvar.

Skolans roll

Ett framgångsrikt skolliv är den starkaste skyddsfaktorn av alla, sade Ingvar Nilsson. Därför är det viktigt att det finns framgångsrika skolor i förorternas centrum som visar att här lyckas vi. Att bygga en skola är att bygga in hopp, framtidstro och ett nytt socialt kapital som ligger till grund för att "vinna freden" i förorten.

- Det finns inte resurser att ge en likvärdig skola till alla barn i Sverige idag. Vi måste kunna se den problematiken för att kunna sätta in de resurser som behövs. Om du lever i fattigdom och du funderar på vad du ska göra för att du har inte skor som klarar snö så är inte ditt fokus i skolan hur du ska klara matteboken. Vi måste hjälpa eleverna att hantera sina sociala förutsättningar först. Det finns elever utan sociala sammanhang, utan studiemiljö. När du kommer hem kanske du måste hämta dina syskon för dina föräldrar är på sitt andra eller tredje jobb, sade Annika Wennman, rektor på Fryshuset grundskola Västra i Husby.

Det är viktigt att visa för de unga att skolan har höga förväntningar på dem, samtidigt som man ser alla barn. Hela personalen inklusive rektorn är närvarande med eleverna varje skoldag och pratar med dem, säger till exempel "Jag ser att du inte mår bra". Det handlar om att få eleverna att känna att de är värda lika mycket som alla andra barn. I grund och botten handlar det om relationer, sade Annika Wennman.

Eldsjälar fyller glappen för att hjälpa unga

Mohamed Ahmed, 28 år gammal och verksamhetsledare för fritidsgården Blå Huset i Tensta, tog upp problematiken med att ungdomsledare som spenderar mest tid med de unga sällan tillfrågas för att förstå och bemöta unga som har behov av hjälp. I det glapp som uppstår går många unga eldsjälar in och fyller upp, men de bränner väldigt lätt ut sig i en tuff miljö med många unga som har stora behov.

Amerikanska polischefen Jim Hyde har arbetat som polischef i fyra olika städer i USA under 34 år och har lärt sig att utbrändhet förebyggs av att fler resurser tillförs och system byggs för att inkludera fler aktörer från samhället.

Komplexa problem kräver komplexa lösningar

I Konfliktlösningsexperten Colin Craigs perspektiv finns det inte några snabba lösningar att erbjuda. I över 40 år har han arbetat i Nordirland med olika fredsprogram och problemen lever fortfarande kvar.

Colin menar att det är en process i flera steg att bemöta unga i kriminalitet. Det första steget är att bekräfta att "vi ser dig". Det andra att förmedla att den kriminella livsstilen inte är hälsosam. Ett tredje sätt är att stärka lokalsamhället, att få in en känsla i lokalsamhället av att "Vi vill inte ha det här, vi behöver röra oss framåt från det". Då finns det fler som stöttar den unga som vill lämna.

- Det är oftast inte kulan framför dig som du är rädd för när du ska lämna en kriminell livsstil, det är den kula som din grupp riskerar att skjuta dig med bakifrån när du valt att ifrågasätta deras sätt att leva, sade Colin.

När man fått till en vapenvila och arbetat för att få bort vapnen från gatan behöver samhället ge den som lämnat kriminalitet framtidshopp. Det behöver finnas möjlighet att nå en egen försörjning. Vi kan inte skapa ett treårs-program för att lösa problemen. Vi behöver långsiktiga lösningar som anpassas och justeras efter verkligheten. Komplexa problem har ofta komplexa lösningar.

Behandla grundorsakerna, inte symptomen

Konferensen avslutades av Camila Salazar Atías, kriminolog och Fryshusets expert på gängkriminalitet. Hon menade att vi måste bli snabbare på att sätta in stöd till de som behöver hjälp. Det kommer att kosta, men det kommer att kosta ännu mer om det inte görs.

- När individer vill lämna gängkriminalitet finns ett väldigt kort motivationsfönster, och om vi har system som tar tre månader eller ännu mer för att sätta igång processen då kommer de inte att lyckas lämna det kriminella livet, sade Camila.

Vi är bra på att behandla symptomen men dåliga på att se grundorsakerna till kriminalitet bland unga. Här kan alla i samhället göra mer. Man ska inte underskatta vikten av att vara den som faktiskt *ser* en ung individ. Forskning visar att barn som bedömts vara i riskzon för att hamna i kriminalitet men som ändå klarat sig väl i livet ofta hänvisar till en vuxen person som agerade. Som såg en och gjorde det där lilla extra.

När det finns ett utanförskap så finns det även ett "innanförskap". Vi behöver öppna upp dörrar i samhället så att de som befinner sig i utanförskap kan komma in. Arbetsgivare måste vara öppna i vilka de anställer, media måste tänka på hur de porträtterar dessa unga och alla måste ta sitt ansvar och se att det inte handlar om "de där ungdomarna" utan om "våra ungdomar".

Slutsatser

Orsakerna är många

Ungdomskriminaliteteten i Sverige är en komplex problematik som inte har några enkla orsaker. Den är en konsekvens av flera samverkande riskfaktorer - socioekonomiska skillnader, fattigdom, svåra hemförhållanden, psykisk ohälsa, tillgång till droghandel, bristande resurser i skolor, stigmatisering av förortsområden och rasism.

Lösningen kräver relationsbyggande

För att lösa problemen måste alla aktörer i samhället - staten, kommuner, myndigheter, näringslivet och civilsamhället - samarbeta och göra gemensamma insatser. Detta kräver tillit mellan dessa aktörer och unga. Vi måste bygga relationer med våra unga och ha förmåga att tala samma språk kring problematiken.

Måste finnas alternativ till kriminalitet

Det viktigaste för en framgångsrik förändring är att ge ungdomar alternativ till kriminalitet. Att erbjuda hopp, framtidstro, positiva förebilder och en känsla av gemenskap utanför de kriminella gängerna. De behöver känna sig mötta, behövda och välkomna in i samhället där de ges chans till utbildning, jobb och egen försörjning.

Inkludering krävs

Vi behöver skapa ett "vi", en känsla där ungdomarna är "våra unga" – att de tillhör vårt samhälle och utgör en viktig resurs för vårt samhälles framtid. För att göra detta behövs ungas perspektiv och medverkan. Ungdomarna sitter på en del av lösningarna, samhället behöver bli bättre på att lyssna på dem.

Policyrekommendationer

Med vetskap om att regeringens 34-punktsprogram uppdrar åt alla kommuners att arbeta med brottförebyggande åtgärder inom ramen för främjande, förebyggande och riktade insatser gör Unga Fredsbyggare en rad policyrekommendationer som komplement. De baseras på det som framkom under konferensen den 17 februari samt på Fryshusets 35-åriga erfarenhet av att arbeta med unga i utanförskap, kriminalitet och destruktiva sammanhang¹.

1. Jämlik skolgång: Skapa särskilt resurstöd till skolor där skolpersonalen bedömer att många unga drabbas av flera riskfaktorer för att hamna i utanförskap, kriminalitet och destruktiva sammanhang.

Kommunala satsningar på det främjande och förebyggande arbete bör ha sin utgångspunkt i att stärka den enskilt starkaste samhällsliga skyddsfaktorn av alla: ett framgångsrikt skolliv. Den kompensatoriska peng som utgår till skolor med barn från ekonomiskt utsatta hemmiljöer är otillräcklig för att möta de riskfaktorer som påverkar elever som bor i ett utsatt eller särskilt utsatt område.

2. Ungas delaktighet: Skapa en strategi för hur unga ska inkluderas i orsaksanalys och beslutsprocesser i frågor som berör dem på kommunal, regional och statlig nivå.

För att ta fram fungerande lösningar på utmaningar kring trygghet och säkerhet som berör unga måste de vara inkluderade tidigt i processen. Unga besitter kompetens rörande sina lokalområden gällande grundorsaksanalys och lösningar på hur man

¹ Dessa policyrekommendationer reflekterar det område som projektet Unga Fredsbyggare arbetar med och är inte uttömmande vad gäller Fryshusets bredd av kompetens inom området brottförebyggande. Vi hänvisar bland annat till verksamheter som Passus nationellt, våldspreventivt resurscentrum i Göteborg och kunskapsområdet Föredöme och Framtidstro för den som vill veta mer om hur Fryshuset ställer sig till behovet av olika typer av främjande, förebyggande och riktade insatser.

minskar risken att unga dras in i destruktiva sammanhang och kriminalitet. Sverige har antagit FNs resolution 2250 om Unga Fred och Säkerhet samt verkar efter de globala målen och specifikt mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen, och har därför åtagit sig att inkludera unga i det främjande, förebyggande och riktade arbetet för att skapa ett tryggare och fredligare samhälle. Det saknas i dagsläget en strategi för detta på alla beslutsfattande nivåer.

3. Nationellt kunskapsstyrd avhopparverksamhet: Skapa en nationell riktlinje och ett kunskapscentrum som bidrar till samordning av kommunernas avhopparverksamheter.

Medvetna om det pågående arbetet för att ta fram ett gemensamt nationellt avhopparprogram rekommenderar vi att det skapas en central budget till kommunerna att söka för att skapa avhopparprogram lokalt. Avhopparprogrammen ska stöttas av en central kunskapsbank som bistår kommunerna med vägledning och metoder. Kunskapsbanken ska kunna basera befintliga metoder för avhopparprogram i evidens eller skapa nya forskningsbaserade metoder för att jobba med kriminalitet som beroende och grundproblematik med målet att bryta kriminell livsstil och kriminellt tankemönster.

Avhopparverksamhet måste vara snabb och anpassningsbar för att möta det korta motivationsfönster som avhoppare oftast har. Kommuner måste samarbeta med varandra i verksamheten för att kunna förflytta avhoppare och ha snabb och smidig kommunikation med varandra. Kommunerna skall ha en egen definition av vad en avhoppare är för att inte som idag förlita sig på polisens definition som kräver koppling till en hotbild för att sägas vara avhoppare, så att även den som inte har sådan koppling får tillgång till kommunal hjälp.

4. Satsa på brottsförebyggande arbete med metoder som inkluderar unga i riskzon eller personer som har tillitsfull kontakt med unga i riskzon och kan påverka deras situation och val.

Vi arbetar med flera metoder som engagerar unga ledare med positivt inflytande över unga i riskzon, samt direkt med unga i riskzon, för att förebygga att unga väljer kriminalitet eller destruktiva sammanhang som bana. På liknande sätt arbetar polisen i Malmö med GVI-programmet Sluta Skjut, som arbetar med fokuserad avskräckning samtidigt som man bygger relationer och påverkar unga i positiv riktning med sociala insatser. I det brottsförebyggande arbetet bör metoder som bygger tillit, framtidstro och stärker den egna förmågan att ta nästa steg i livet vara prioriterade. För att skapa tillitsfull kontakt till unga i målgruppen bör civilsamhället involveras i arbetet.

5. Bygg upp ungas tillit till myndigheter: Förtydliga civilsamhällets förtroende- och brobyggande roll i de offentliga systemen och satsa på långsiktiga samarbeten.

Istället för att centrera stöd för civilsamhällets främjande, förebyggande och riktade arbete till kortsiktiga projektstöd vill vi att civilsamhället inkluderas i långsiktiga, strategiska processer i samarbete med polis, kommun, skola och andra myndigheter som syftar till att bygga socialt kapital med unga i alla delar av landet.

Med en klar bild av civilsamhällets roll i de offentliga systemen kan vi nå unga som är rädda för polisen, socialtjänsten och utsatta i skolan.

6. Utred grundorsakerna till varför unga dras in i kriminalitet: Avsätt resurser för att utreda vilka grundorsakerna är och var riskfaktorerna är högst, för baserat på detta skapa effektiva förebyggande insatser.

Problembilden kring varför unga dras in i kriminalitet i Sverige är inkomplett. Förebyggande lösningar måste bygga på en grundlig förståelse av samspelande orsaker till varför unga hamnar i kriminalitet. Det behövs ett grundligt arbete med att kartlägga och förstå vilka riskfaktorer, som socioekonomiska förhållanden, psykisk ohälsa och trauma, segregation, misslyckad skolgång, mm spelar in i problembilden. Vilka unga drabbas, i vilka geografiska områden och varför?

7. Sänk trösklarna till arbete för tidigare dömda personer: Gör det svårare för arbetsgivare att begära utdrag ur belastningsregistret för arbeten som inte kräver det.

Vi vill att möjligheten att juridiskt begränsa arbetsgivarens rätt att begära utdrag ur belastningsregistret för arbeten som inte lagligen kräver detta utreds. Att begära utdrag ur belastningsregistret är ett dolt strukturellt hinder för individer som begått brott och har avtjänat sitt straff och vill tillbaka in i arbetslivet. Arbetsgivaren har möjlighet att neka arbete baserat på tidigare brott, även om detta inte anges som anledning till att man inte anställer individen. En utredning av denna möjlighet bör beakta möjligheten att ålägga det med sanktion för arbetsgivaren att be om utdrag ur belastningsregistret när giltig anledning inte föreligger. Detta kräver en kategorisering av när det föreligger giltig anledning.

8. Jämlika livsförutsättningar: Bryt segregationen.

Ovanstående förslag till en grundläggande kartläggning av var riskfaktorerna för unga att dras in i destruktiva sammanhang, kriminalitet och utanförskap tror vi kommer att leda till mer kunskap om hur segregation och fattigdom i Sverige påverkar många ungas liv i en mycket negativ riktning. Vi vill att myndigheter som Delegationen mot Segregation (DELMOS) ges större resurser och mandat att på allvar bryta segregationen som finns i Sverige idag. Politisk kraft och vilja måste ligga bakom en stor satsning på att bryta trenden av att folkhälsan är sämre i utsatta områden, att arbetslösheten är högre, och att unga i så står utsträckning som idag inte går ut grundskolan. Ge unga möjligheten att växa upp på lika villkor, oavsett vilket geografiskt område det är i.